

« نقش انتظار در تحرک و بالندگی انسان ها از دیدگاه روایات »

زینب موسایی نژاد

چکیده

سخن گفتن از وجود مقدس امام زمان (عجل) کاری است دشوار اما هر کس به فراخوان استعداد در شایستگی نسبت به آن حضرت ابراز علاقه نموده و ابراز عشق میکند، چرا که هر انسانی فطرتاً تشنه ی عدالت و سعادت و کمال است، و همه ی آن را در وجود شخصیتی والا و از قبیل نیکان میداند، و انتظار روزی رامی کشند، که آن منجی عالم بشریت ظهور کرده و عطر دل انگیز عدالت و معنویت را در فضای غم زده و ستم دیده دنیای امروز برپا کند، ضرورت و اهمیت انتظار فرج فلسفه خلقت عبادت و عبودیت است که حقیقت عبودیت تقرب به خداست، و فلسفه و بعثت طبق آیات متعددی از قرآن کریم توحید و عدالت اجتماعی معرفی شده است، و مهمترین ضرورت قیام موعود جهان نیز برکردن زمین از عدل و قسط است، منتظر مهدی موعود (عج) تابش امواج تابناک ولایت را بر سراسر هستی می نگرد و از ناامیدی و تباهی دور می ماند، و هر لحظه در امیدواری به سر می برد، هدفم از این مقاله برای انتظار فرج رها شدن از تنگناهای روحی و روانی و امید به آینده بهتر هست، که بتوانم تابه آن آسایش آرامش روحی و روانی برسیم، یافته های بدست آمده در این مقاله مفهوم انتظار انواع انتظار، معنی انتظار به معنی خاص و عام، ضرورت انتظار، فضیلت انتظار، فلسفه انتظار، آثار انتظار، از بین بردن رذایل است در این مقاله از روش کتابخانه ای استفاده شده است.¹

کلیدواژه: انتظار، انسان، بالندگی، تحرک، ظهور، نقش

¹. زینب موسایی نژاد، طلبه پایه پنجم (سطح 2)، حوزه علمیه فاطمیه باغملک

مقدمه

از منظر قرآن کریم، انسان به زمین نیامده که در زمین بماند؛ بلکه آمده تا مسیر حرکت به سوی خدای تعالی کند، مقدمه از منظر قرآن کریم انسان به زمین نیامده که در زمین بماند؛ آمده تا مسیر حرکت به سوی خدا را طی کند و به مقام شایسته خویش که همان مقام خلیفه الهی است برسد. یعنی مظهر صفات خدا گردد. «انتظار فرج» را «انتظار قدرت اسلامی» می دانیم چنین انتظاری است که بالاترین عبارتهاست، چراکه به انسان حرارت و شوق تحریک و جوشش مسئولیت و تعهد، و امید و از عزت و سرافرازی می دهد. ضرورت و اهمیت انتظار فرج فلسفه خلقت عبادت و عبودیت است که حقیقت عبودیت تقرب به خدا است و فلسفه بعثت نیز طبق آیات متعددی از قرآن کریم توحید و عدالت اجتماعی معرفی شده است. مهمترین ضرورت قیام موعود جهانی نیز بر کردن زمین از عدل و قسط است منتظر مهدی موعود «عج» تابش انوار تابناک به ولایت را بر سراسر هستی می نگرد و از ناامیدی و تباهی دور می ماند و هر لحظه در امیدواری به سر می برد. هدفم از این مقاله برای انتظار فرج رها شدن از امید و آینده بهتر است که بتوانم به اول آسایش و آرامش روحی و روانی برسد از نظر علمی کتاب های زیادی در بحث انتظار و مهدویت نوشته شده است از جمله: مقدمه ای بر آثار تربیتی و روان شناختی انتظار اثر محمدرضا شرقی، کتاب انتظار و نقش آن در پویایی جامعه اسلامی و کتاب انتظار، باید ها و نبایدها اثرات ابراهیم شفیع سروستانی، کرب و بلاي امام زمان (عج) و مرابطه مومنان منتظران اثر اسماعیل شفیع سروستانی و مقاله انتظار فرج اثر محمد صابر جعفری و مقاله ی فلسفه انتظار اثر عبدالله ابراهیم زاده آملی. اعتقاد به موعود و انتظار فرج در دین حیات بخش اسلام از زمان رسول اکرم (صلی الله علیه آله) شروع شده و خود حضرت اهمیت و جایگاه آن را بیان کردند. لکن این بدان معنا نیست، که مسئله انتظار فقط در دین اسلام مطرح بوده و هست بلکه در

سایر ادیان نیز این مسئله مطرح شده،مخصوصا در ادیان توحیدی. در دین زرتشت و آیین یهود نیز مسئله انتظار به طور جدی مطرح شده است. ضرورت طرح مباحث مهدویت های جامعه منتظر، فلسفه انتظار، انتظاربشارت به منجی موعود چشم به راه انتظار موعود.

۱ _ نقش انتظار در تحرک و بالندگی انسان ها از دیدگاه روایت چیست؟

1-1- مفهوم انتظار:

واژه انتظار در گفتار معمول مردم، به معنای امید بهتر شدن، و تحول از وضع موجود به وضع دیگر است. به عنوان مثال، شخصی خود و یا فرزندش بیمار است، در هنگام احوال پرسی می گوید: امید و انتظار آن را دارم که بهبودی حاصل شود، و یا دیگران به او چنین می گویند. بنابراین مفهوم ساده انتظار این است که: من از وضع موجود ناراضی ام، و امید آن را دارم که با تلاش و استفاده از امکانات، این وضع عوض گردد. روشن است که چنین انتظاری بدون تلاش و عمل تحقق نمی یابد. بنابراین، انتظار یعنی آینده نگری، و تلاش برای دگرگونی وضع موجود، و تحول آن به آینده ایده‌آل و برتر. وقتی که معنای انتظار در این گونه امور ساده، چنین باشد، قطعاً انتظار ظهور حضرت مهدی(عج) و تحقق حکومت جهانی او و اجرای آرمان های مقدسش، در سراسر جهان و در ابعاد گوناگون، معنای عظیم و ژرفی خواهد داشت، چنین انتظاری به معنای آماده باش کامل و زمینه سازی سیاسی، فرهنگی، علمی، اخلاقی، اقتصادی و اجتماعی عمیق در سراسر جهان است. آری، انتظاری که مناسب انقلاب جهانی و برقراری صلح و عدالت حقیقی در همه جا، به رهبری خورشید ولایت، امید همه پیامبران و امامان(ع) و مستضعفان جهان، حضرت مهدی(عج) باشد، قطعاً نیاز به برنامه ریزی حساب شده و وسیع دارد.¹

1- محمدی اشتهاردی، مفهوم انتظار و اهمیت آن، ص 4

شیوه جوانان مادرپژوهش از نشانه های ظهور امام (علیه السلام) از لایه لای کتاب هاشیوه ای که کاملاً منتهی است. باید مفهوم انتظار را تصحیح کنیم و آن را به سمت مثبت جهت دهیم. فرق دو مفهوم این است که مفهوم نخست، نقش انسان را مسئله ی انتظار منتهی جلوه گرمی سازد، اما مفهوم دوم این نقش را در روز امام (علیه السلام) مثبت و فعال و ترتیب بازندگی وضعیت سیاسی و انقلابی و در درونج مآقرارمی دهد و محمد بن فلاد از حضرت ابن ابی حسن (علیه السلام) در تفسیر سخن تعالی (الم احسب الناس ان تبرکوا ان یقولوا آمنا و هم لا تضرن)* نقل کرده است. (یفتنون کما یفتن الذهب، ثم قال یفلصون کما یخلص الذهب)* مردم آزمایش می شوند همانطور که طلا آزمایش می شود. سپس قرار ناخالص مردم گرفته می شود. چنان که طلا را خالص می سازند.¹

2-1- مفهوم منتظر:

بر اساس مفهوم ذکر شده، مسئله برعکس می شود امام (علیه السلام) منتظر حرکت و مقاومت و جهاد ما خواهد بود، ما منتظر ایشان.

مسئله ظهور امام (علیه السلام) هنگامی که با واقعیت های سیاسی و انقلابی ما مرتبط باشد، بی گمان این ماییم که واقعیت ها را تحقیق می بخشم بنابراین می توانیم دو گروه عملکرد در این رابطه بروز دهیم.

¹. سلیمان، گفتار مهدویت مقاله های گفتار، ج 1، ص 10

4-7 از بین بردن رذایل و رشد فضایل:

اخلاق بیان کننده صفت هایی است، که انسان باید در خود ایجاد کند تا رفتارهای ارادی صادر شده از او همگی نیکو و پسندید باشد. و صفتهای بد را از خود دور سازد. در واقع اخلاق همان فضیلت هاو رذیلت ها و راه های ایجاد فضیلت و مبارزه با رذیلت ها است. به طور کلی اخلاق شامل اعمال خوب و بد و وظایف و فضایل و رذایل می شود. اخلاق و وظایف منتظران واقعی در زمان غیبت دوری از اعمال زشت و ناپسندیده و آراسته شدن به فضیلت های امام غایب (علیه السلام) و پیاده شدن عملی آن ها در زندگی فردی و اجتماعی است که هر کس دوست دارند از یاران حضرت قائم باشد، باید منتظر باشد. و در عین حال به پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار نماید باید این سه را انجام دهد:

الف: کارهای خوب و بد که منتظر واقعی آن را انجام یا ترک نماید از قبیل ثبات قدم و اعتقاد راسخ جدا سازی انسان های خالص از غیر خالص، وارث بودن منتظران بر روی زمین، رفتار متقابل امام غایب و منتظران، رفتارهای دینی منتظرانه واقعی.

ب: کارهای واجب و حرام که منتظران واقعی آنها را باید انجام یا ترک کند شامل انتظار فرج و عدم یأس، تمسک به ریسمان ولایت اهل بیت (علیه السلام) به معروف و نهی از منکر.

ج: صفات اخلاقی منتظران که به فضایل متصف و از صفات رذیله دوری نمایند تحمل و استقامت منتظر برتری در ایمان داشتن عقل و فهم و معرفت و موارد دیگر به

اخلاق منتظران واقعی در زمان غیبت امام زمان (علیه السلام است) که باعث رشد و
بالندگی انسان میشود.¹ ۱۹

¹ . <https://hawzah.net.s.alArticle/rieview>

نتیجه گیری

نقش انتظار در تحرک و بالندگی انسان ها از دیدگاه روایات بحث ها و روایات زیادی در مورد آن آمده است. و این در رشد معنوی جامعه و فرد تاثیر بسزایی دارد. اهمیت انتظار فرج، فلسفه خلقت عبادت و عبودیت است که حقیقت عبودیت، تقرب به خداست و فلسفه بعثت، نیز طبق آیات متعددی از قرآن کریم، عدالت اجتماعی و مهمترین ضرورت قیام موعود جهانی این است، که زمین را پر از قسط و عدل کند و منتظر مهدی (عج) از ناامیدی و تباهی دور می ماند و هر لحظه در امیدواری به سر می برد. این که انسان بخواهد به رشد و بالندگی برسد، یانه به خودش بستگی دارد. و اینکه یک مومن واقعی یا منتظر واقعی امام زمان (عج) باشد به خودش بستگی دارد که بخواهد یا نخواهد. اگر کسی بخواهد که منتظر واقعی امام زمان (عج) شود، و به آن رشد معنوی و بالندگی برسد، باید به خودسازی فردی اجتماعی برسد، و همین طور فسادهای در جامعه راه حل و سلامت اخلاقی را در جامعه گسترش دهد. و اگر به این امور عمل کند به مقام ولایت پیوندمی خورد و شناختش کامل می شود.

فهرست منابع

- 1) آصفی ، محمد مهدی، انتظارپویا ،تفی منتهی ، تهران، بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج) ، چاپ 11 ، پاییز 1395 ش .
- 2) الهی نژاد ، حسین ، بررسی تحلیل انتظار در اهل سنت ، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم ، تابستان 1387 ش .
- 3) بنی هاشمی ، سید محمد ، معرفت امام عصر (عج) ، بی نامه برجا ، 1357 ش .
- 4) بحرانی ، هاشم ، البرهان فی تفسیر القرآن ،موسسه الاعلم ، بی جا ، بی تا
- 5) تونه ای ، مجتبی ، موعود نامه ،مشهور ، ج 37 ، 1397 ش .
- 6) خاتمی ، سید احمد ، انتظار مهدویت ،قم ، بی نا ، 1393 ش .
- 7) حر عاملی ، محمد بن حسن ، وسایل کثیه ، کتابفروشی الاسلامیه ، چاپ 7 ، 1378 ش .
- 8) در آنشولس ، روانشناسی ، گیتی خوشدل ،بی جا ، نابی تا .
- 9) رضوانی ، علی اصغر ، و خلاقیت مادر عصر غیب ،مسجد جمکران ، قم ، ج 1 ، 1385 ش .
- 10) ربانی خوراسگانی ،محمد صادق ، انتظار حضرت مهدی در ایران معاصر ،موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ، ج 1 ، قم ، 1388 ش .
- 11) سلیمان ، خدامراد ، گفتمان مهدویت ، کتابخانه دیجیتال نور ، ج 1 ، قم ، 1387 ش .
- 12) شفیعی سروستانی ، ابراهیم ، چشم به راه ، موعود عصر ،تهران ، 1397 ش .
- 13) صمدی ف قنبر علی ، انتظار موعود ،مرکز تخصصی مهدویت ،قم 1387 ش .
- 14) صافی گلپایگانی ، لطف الله ، منتخب الالرفی الامام ثانی عشر علیه السلام کتاب چمران 1391 ش .
- 15) مجلسی ، مهدی باقر ، مهدی موعود ، دارالکتب الاسلامیه ، ج 27 ، تهران ، 1375 ش .
- 16) محمد بن ابراهیم ، غیبت نعمانی ، در الکتب الاسلامیه ، ج 1 ، تهران 1387 ش .

17:[https://makavem.ir / main](https://makavem.ir/main)

18:[https://ehsani.ir sa /articlall62t06](https://ehsani.ir/sa/article/62t06)

19:<https://ensaniirfaartic>

20:<https://hawzah.het.FalArticleview>

